

Frösåkers Hembygdsförening Östhammar

Medlemsblad
2014

Pris: 60 kr

Innehållsförteckning:

Ordförande har ordet

Årsbokslut för Frösåkers Hembygdsförening

Planerade aktiviteter 2014

Bilder från några av aktiviteterna under 2013

Värlingsö- Marka Båtsmanstorp

Sandika dragonboställe, Dragontorp ”Näsudden”

Meddelare sökes av Institutet för språk och folkminnen

Bautastenen vid Lilla Lugnet Börstil

Fler artiklar och berättelser i Medlemsbladet

Båttäv från 1000 talet

Kuriosa

Östhammar i bild

- Bilsta verkstad
- Svarvar Holms verkstad
- Torget – liv och verksamheter i gången tid

Ledamöter i Frösåkers Hembygdsförening verksamhetsåret 2013

Ansvarig utgivare: Karl-Fredrik Ingemarsson, ordförande i Frösåkers Hembygdsförening

Tryckeri: PrintTeam, Östhammar 0173-50177

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Mitt andra år som ordförande har varit spännande och styrelsen har varit ett gott stöd i min roll som ordförande. Många kontakter inom och utanför vår förening har förevarit gällande hembygdsfrågor vilka givit mig och styrelsen insikter och kunskaper, tänk vad mycket kunskap som finns hos människor runt om i vår närhet gällande vår hembygd.

Nationaldags firandet genomfördes med Stig Hedlund från Valö Forsmarks hembygdsförening som talare ett mycket tankvärt och uppfostrande tal gällande vårt lands utveckling och värdet av föreningsarbetet för att för människor samman. Vi hade tur med vädret och Solen lyste när fanborgen med Lions och Kurt Holgerson i täten kom med musikkåren gående från torget. Musiken underhöll, kaffe serverades, evenemanget avslutades med vår fina nationalsång.

Hemvändardagen avhölls den 28 juli. Temat för året var att visa upp de affärsskyltar föreningen har från butiker och verksamheter som förevarit i staden tidigare. Torbjörn Forsman talade och berättade om respektive skylt och den affärsinnehavare eller verksamhetsutförare som haft denna, många igenkännanden kom från de som deltog i evenemanget. Underhållning stod Lill Bengt för, vår fantastiska virtuos på dragspel.

Under sommaren har hembygdsgården under sex veckoslut fredag till söndag varit öppen, med möjlighet att fika och se våra samlingar. Ett stort tack till de som ställt upp för att göra detta möjligt. Min målsättning är att vi i framtiden skall kunna ha vår fina hembygdsgård än mer tillgänglig och att visning av våra fina samlingar skall komma fler tillgodo.

En uppskattad verksamhet var öppethusdagen den 7 september vid Värblingsö Marka Båtsmanstorp, rote 100 i Roslagens Norra Båtsmanskompani. För de åhörare som kom läste Lars Göran Berg ur en dokumentation som är produkten av vår studie cirkel med båtsmanstorpets som ämne. Historien kring båtsmän och vilka som bebott torpet beskrevs. Korv och kaffe serverades till allas stora glädje.

Studie cirkel kring Båtsmän och Båtsmanstorpets i marka var väl besökt, 18 deltagare, många bidrog med kunskaper och underlag, Jag vill här nämna Stefan Brolins bidrag med kartor och Stig Hedlunds gedigna dokumentationsunderlag. Resultatet av studiecirkeln finns i en skrift som Lars Göran sammanställt och som vi tacksamt fått tryckning sponsrad av Forsmarks Kraftgrupp. Kunskapen kring detta område har med denna cirkel ökat påtagligt i vår förening.

En ny studiecirkel är startad med syfte att få våra samlingar bättre och mer lättillgängliga presenterbara. Vi har som målsättning att intervjua äldre människor med god insikt i Östhammars historia, fotografera och dokumentera hus för hus med inventarier och för dessa skapa en pärm. Syftet är att dessa skall vara stöd för de som skall guida och visa vad som finns på hembygdsgården, museet

Jag vill som avslutning rikta ett stort tack till alla ideella krafter som bidragit och som gör vår verksamhet möjlig. **Tack**

Planerade aktiviteter 2014

23 februari (söndag) kl. 13.00

Årsmöte i Missionskyrkan Östhammar.

Februari-November Studiecirkel

”Hembygds-muséets hus och inventarier”

April-Maj Fornminnesexkursion

Våren Berättarkvällar med olika teman

5 - 6 maj (mån-tis) från kl. 9.00

Städdagar inom- och utomhus vid Hembygdsgården.

29 maj (torsdag) Gökotta

Markatorpet

Samling kl. 06.00 parkeringen Konsum

6 juni (fredag)

Sveriges Nationaldag firas traditionsenligt vid hembygdsgården.

21 juni Midsommardagen

Ekumenisk friluftsgudstjänst vid hembygdsgården

27 juli (söndag) kl. 11.00 – ca 15.00

Hemvändardag.

Öppet muséum fredag-söndag under juli månad och första veckan i augusti.

14 september (söndag) kl. 11.00 – ca

15.00 Öppet Hus

Båtsmanstorpet i Marka

Ytterligare information kommer i Annons Nytt och på föreningens hemsida

www.hembygd.se/frosaker

Frösåkers Hembygdsförening

Årsbokslut 2013-01-01 - 2013-12-31

	Kronor
Eget kapital per 2013-01-01	293055

Intäkter

Medlemsavgifter	23706
Servering	6257
Våffelförsäljning	6142
Lotterier	1011
Kommunala bidrag	1350
Gåvor	775
Övrigt	575
Summa intäkter	39816

Kostnader

Evenemang, cirklar, annonser	8233
Elkostnader	16648
Vattenavgifter	3530
Underhåll lokaler	1074
Fastighetsskötser	2178
Kontorsvaror	2448
Trycksaker	5108
Porto	840
Försäkringspremier	7665
Bilersättningar	557
Övriga kostnader	3745
Summa kostnader	52026

Ränteintäkter	8234
---------------	------

Årets resultat	-3976
-----------------------	--------------

Eget Kapital

Ingående balans	293055
Årets förlust	-3976
Utgående balans 2013-12-31	289079

Medlemsavgiften för 2014 är 100 kr
(preliminärt)

Kontakta kassören eller sätt in pengarna på pg 491 86 29-9 om Du vill bli medlem. Kom ihåg att ange namn och adress på inbetalningskortet.

Bilder från några av aktiviteterna under 2013

April Avslutning av studiecirkeln om Båtsmanstorpet

Maj Gökotta

Juni Nationaldagsfirandet

Juli Hemvårdardagen

Augusti Styrelsen utbyter erfarenheter med Singö Hembygdsförening

September Öppet Hus Båtsmanstorpet

Värulingsö- Marka Båtsmanstorp

Norra Roslags Båtsmanscompani Rote 100

Båtsmän är en beteckning på krigsmän som tjänstgjort i flottan och som avlönades av skattebönder som i ersättning för skatterabatt, dåtidens *rotavdrag*, skulle hålla en krigsman, samma system gällde de indelta soldaterna. Båtsmännen bodde och rekryterades vid kusten och soldaterna längre in i landet.

Under 2013 har föreningen slutfört sin studiecirkel om Båtsmän i Norra Roslagen och historien kring Marka båtsmanstorp. Resultat av cirkeln är bl.a. en skrift som färdigställts och som sammanfattar vad som tagits och forskats fram under de tio tillfällen cirkeln träffats.

Jag tror att jag rätt återger vad de som deltagit i cirkeln tycker, när jag säger att den var kunskapsgenererande, berikande och gav grunden för ett fördjupat kamratskap i föreningen.

Några avsnitt i skriften handlar om förhållanden och människor som bebott och innehaft tjänsten som Båtsman i Rote 100.

Redan 1634 beslöt kungen att lägga alla utmed kusten belägna socknar under båtsmanshållet och därmed lades grunden till båtsmansinstitutionen på vilken denna huvudsakligen vilat under två och ett halvt århundrade. 1680 omorganiserade Karl XI försvaret till det s.k. yngre indelningsverket vilket var ett system för lokal användning av skatteintäkter.

Principen var att en grundskatt som all skattejord skulle erläggas till Kronan, istället för att samlas in från alla skattepliktiga gårdar, så lät man främst militären, men även civila tjänstemän, bosätta sig ute på landsbygden och få sin utkomst från dessa gårdar. Systemet medförde att varje båtsman fick någonstans att bo samt fick sin lön från gårdarna. De skattskyldiga gårdarna roterades och bildade en rote, dessa indelades i rotar med 2-3 gårdar och ålades

att anskaffa utrustning och uniform till en båtsman. Bönderna i en rote slapp utskrivning själva i utbyte mot att de rekryterade, utrustade och underhöll en båtsman.

Roslagskompani utgjordes av kustsocknarna mellan Stockholm och Öregrund. Kompaniet var uppdelat i fyra båtsmanskompanier Söder 1 och 2 samt Norra 1 och 2 sammanlagt 529 båtsmän plus fördubbling. Fördubbling innebar att rotarna var skyldiga att hålla en extra båtsman under krigssituationer för snabb ersättning vid eventuellt frånfalle. Värulingsö Marka tillhörde Norra Roslags 1:a kompani tom 1724 varefter det benämns 4:e kompaniet.

I Hargs socken fanns 10 st. Rotar. Björsta nr 91, Stockby nr 92, Löhammar nr 93, Sandika nr 94, Tvärnö nr 95, Söder Harg nr 96, Sanda nr 97, Malsätra nr 98, Moxboda nr 99 samt **Värulingsö Marka nr 100.**

Den 16:e oktober 1795 undertecknade ett befäl en upprättad General mönstringsrulla i *uppå Rote Båtsmän af Norra RoslagsComp Rote 100.*

Där framgår bl.a. att följande hemman var de som bekostade Rote 100 Värulingsö Fräsehemman, Rydöns Skattehemman, Boda Kronohemman, Marka Skattehemman och Fräsehemman samt Häverö skattehemman. Det var en rotes

skyldighet att föreslå en lämplig soldat, båtsman. Antigen skedde detta på särskilda rekryteringsmöten inför landshövdingen, och då oftast på Uppsala slott. Mellan Rote bönderna och Båtsmannen skrevs ett kontrakt som skulle godkännas vid rekryteringsmötet. Båtsmannen fick inte vara liten och klen utan var oftast en reslig karl för att godkännas. Rote bönderna skulle hålla båtsmannen med ett torp där han och hans familj kunde bo. Det var på Drottning Kristinas tid som en resolution av den 14 februari 1653 stadgade att varje rota skall inom 3 år skaffa sin båtsman ett nödortfäst hus, som är en stuga, fähus och ett pörte. Detta var en stor förbättring för båtsmannen som nu fick eget hus att bo ifrån att tidigare bott inhytt hos någon bonde. Ett kontrakt som upprättades mellan rotehållarna för rote 100 vid Norra Roslags 1:a båtsmanskompani med drängen Erik Jansson som blev den siste båtsmannen på rote 100. Hans båtsmansnamn blev Erik Öberg. Säkert känner några äldre Östhammars bor igen hans son Johan Öberg Skomakare som levde kvar på torpet fram till 1966 och ofta

sågs i Östhammar när ärende så framkallade.

Indelningssystemet ersattes 1901 av allmän värnplik.

Idag kan man komma till marka Båtsmanstorp och få en förnimmelse av forna tider och de förutsättningar en båtsmans familj då hade. Torpet är ett av Upplands få orörda som inte byggts om till sommarstuga som de flesta andra torp. Husen är i gott skick och en del antikvariskt övervakade restaureringsåtgärder har genomförts bl.a. annat har ett nytt vasstak lagts på uthuset och torpet har fått nya hängrännor. Miljön ute vid torpet är gudomligt vacker, torpet utgör en pärla i Frösåkers hembygdsförings samlingar

I sommar skall vi sätta upp en gammal båtstäv från 1000 talet som hittats i Marka det blir ännu ett skäl för er medlemmar och övriga intresserade att ta er tid att besöka Marka Båtsmanstorp

Text o bild: Karl-Fredrik Ingemarsson

Meddelare söks av Institutet för språk och folkminnen

Jag heter Johanna Ståhlberg och arbetar som forskningsarkivarie på Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala som ingår i den statliga myndigheten Institutet för språk och folkminnen.

Vi söker kvinnor och män i alla åldrar, med olika bakgrund, från både landsbygd och tätort, som vill berätta om egna minnen, tankar och erfarenheter. Att vara meddelare är frivilligt och innebär att du kan välja att svara på en eller ett par frågelistor per år och att du i skriftlig form berättar om dina erfarenheter inom olika ämnesområden. Det vore väldigt roligt om det finns möjlighet att sprida denna information till medlemmarna! Frågelistorna tar oftast upp särskilda ämnen och är avsedda som hjälpmedel och en inspirationskälla till skrivandet. Du väljer själv vilka frågor du vill svara på och det går lika bra att skriva för hand som på dator.

Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala (DFU) har till uppgift att samla in, bevara, utforska och förmedla kunskap om dialekter och folkminnen. Arkivet har dokumenterat folkminnen sedan 1914. Våra samlingar beskriver människors liv och leverne – från 1800-talets fiske- och bondesamhälle till dagens mångfaldssamhälle. Hos oss kan man också studera samisk och finsk kultur. Dessutom har vi dokumentation kring den svenskamerikanska och den estlandssvenska kulturen. Du kan läsa mer om vår verksamhet på www.sofi.se.

Om du skulle vilja hjälpa till att utöka våra samlingar kan du e-posta ditt svar till dfu.folkminnen@sofi.se eller skicka svaret till:

Frisvar
Institutet för språk och folkminnen
20632717
758 06 UPPSALA

Värmlingsö-Marka Båtsmanstorp nya "rotetavla"

Historiskt sattes tavlan upp på båtsmannens eller soldattorpets gavel och angav det regemente och den rote som båtsmannen eller soldaten tillhörde.

Dessa tavlor hängde på Båtsmannens eller den Indelta Soldaternas torp för att visa vilken rote som bekostade soldatens uppehälle och vilket regemente han tillhörde.

Vi har inte haft någon rote tavla på vårt båtsmanstorp tidigare, men har i våra samlingar i museet en annan rote tavla. Undertecknad fick i uppgift att försöka få en "ny" rotetavla tillverkad. Rotetavlan skulle ha samma utformning och utseende så som rotetavlorna ser ut för Roslags båtsmanskompanier

Per Ingemarsson tillverkade en tavla av gammalt virke med vår gamla rotetavla som förebild. Min kusin Lasse Karlsson pensionerad målare, målade vår nya tavla i enlighet med förlagan, vår gamla rotetavla.

I vår skall vi inviga vår nya rote tavla och sätta upp den på gaveln på vårt fina båtsmanstorp för att göra det synligt vilket kompani och viken rote som bekostade denna båtsmans uppehåll.

Tidpunkten för denna invigning kommer att meddelas på vår hemsida.

Karl-Fredrik Ingemarsson

SANDIKA DRAGONBOSTÄLLE, DRAGONTORP "NÄSUDDEN"

Livregementets Dragoner , Roslags Compani senare Uppsala Skvadron Rote 101 Sandike. "Dragonboställe" är betäckningen på det dragontorp som under 1700 och 1800 talet fanns på Näsudden utanför Östhammar.

Vad som är okänt för de flesta idag är att Sandika by ålades av Kunglig Majt under 1700 talet att hålla Dragon, ryttare till häst, som beredskap vid händelse av krig.

Livgardets historia går tillbaka till 1500-talet har sitt ursprung i Gustav Vasas livvakt under befrielsekriget mot danskarna 1521-1523. Gustav formerade sedan denna som en drabantkår, Kungliga Drabantkåren. När sedan Gustav valts till kung till Upplands ryttare, sedermera 1667 Livregementet till häst.

Livregementet indelades i Skvadroner. Livskvadronen, Sigtuna skvadron, Roslags skvadron, Norra Upplands skvadron och Uppsala skvadron.

Oftast bestod en skvadron av cirka 100 man och motsvarade ett kompani i övriga armén.

Gustav II Adolf (1611-1632) använde Dragoner i stor skala. Dessa kom att utrustas med sabel, en yxa och en luntlås-

musköt, varefter många av de europeiska arméerna också gjorde dessa till sina standarduppsättningar av vapen.

En Dragon, franska för "drake", var ursprungligen en infanterisoldat som förflyttade sig till häst men stred till fots. Dragoner kunde dock även utnyttjas som lätt kavalleri. De var beväpnade och organiserade som infanteri, ofta med musköter eller karbiner samt blanka vapen. Dragonofficerare och underofficerare hade samma titlar som infanteriet.

Skattebönderna i Sandika med de tre största gårdarna, Karl Ers, "Sandvika rusthåll i Hargs socken, Stockholms län", Leonard Jansson och Löfgrens ålades att anordna ett dragonboställe.

På Näsudden avstyckades 4 tunnland åker 5 tunnland skogsmark samt vatten med fiskerätt och rote gårdarna lät uppföra bostadshus med ladugård, stall och skullbyggnad på och den historiska platsen är Näsudden som idag ägs av Östhammars Kommun, platsen där sjöscouterna håller till. Dragon torpet upphörde att vara en del i svenska krigsmakten var år 1901. År 1909 sålde andelsägarna i dragonboställe

Näsudden till Sjömannen Fredrik Wilhelm Karlsson och hans hustru Anna Margareta Karlsson för 2200 kr.

Dragonboställe i Sandika by tillkom troligen på 1700 talets. Tidigare var dragonen en av rotebondens folk på gården. Före 1715 är roten inte skyldig att hålla soldat eller ryttartorp.

På 1750 talet flyttade stabslöjtnanten senare ryttmästaren (1756) Fromhold Jernfeltz in på "Sandvika rusthåll", nuvarande KarlErs. Då finns ett dragonboställe på Näsudden. Fromhold Jernfeltz född 1727-04-23 Gäddeholm, död 1803-06-13 i Östhammar. Fromhold hade gård även i Östhammar då han som ryttmästare och riddare kom att sitta tillsammans med Borgmästaren på första bänk i Östhammars kyrka dock efter en del gny från Borgmästaren.

Fromhold skulle med Kunglig Majts förordnade bilda en rote, försörja ett boställe med en Dragon. Roten bestod av de tre största gårdarna i Sandika by.

Dragonboställe anlades på Näsudden. Ett fastebrev från 1752 skriver att en man vid namnet Eric Sandbergh borgare och handelsman i Östhammar som säljer rusthållet till Fromhold Jernfeltz som då kommer från Malsta. På rusthållet fanns även Fromholds son Fänrik i livgardet Ingel Erik, sonen Ingel född 1753 och död 1794 i Östhammar. Ingel som bodde på rusthållet tillsammans med sin fru Catharina Christina Ihlström född 1738, Catharina Christina dog 1806-03-04 på "Sandvika rusthåll i Hargs socken, Stockholms län".

Vid Catharinas död ärvde Ingels äldsta syster Margareta Charlotta född 1751-05-29, gården, Charlotta dog ogift 1837-04-11 i Gävle.

Hon lät försälja gården 1823 till den släkt Eriksson "KarlErs" som idag bebor gården.

Den siste dragonen på Rote 101 Näsudden vid namn Sandsteth syns på bilden. Bilden

ägs av Erik Eriksson "KarlErs" och dragonen före hette också Sandstedt, Anders Sandsteth född 1812 död 1891. Anders lämnade som dragon 1851. Denne Anders var Häradstjänare, Fjärdingsman och brevbärare efter sin tjänstgöring som dragon på Näsudden och flyttade då till Börstil.

År 1823 infördes en ny uniform för Livregementets dragonkår. Jackan var vit med skört och blå revär klädd med gula lister. På båda axlarna bars epåletter. Byxorna var blå med gula lister. Runt livet bars ett blå-gult skärp med hängande tofsar.

Ryttmästaren var en officersgrad i kavalleriet, motsvarande dåtidens kapten i andra truppslag. Ryttmästarens ursprungliga rang är inte direkt jämförbar med kaptenens rang av idag. Ryttmästarens rang kan i krigstid anses ha legat närmare överstens rang än kaptenens även om överstens rang även existerade "öfferste öfver allt krigzfolket". Överstens rang var dock mer jämförbar med senare tiders general.

Det förekommer än idag att en officer av tradition tituleras "ryttmästaren" (bestämd form singularis). Chefen för Livgardets livskvadron är för närvarande ryttmästaren Johan Wennerholm. Rm Johan Wennerholm har majors grad. Stig

Hedlunds f.d. ordf. i Valö Forsmarks hembygdsförening, känd i våra kretsar, har en son överste Håkan Hedlund som idag är

chef för Livgardet, spännande hur det kan sammanfalla ibland.

Vid pennan Karl-Artur Sjöblom, Lars Göran Berg, Karl-Fredrik Ingemarsson

BAUTASTENEN VID LILLA LUGNET BÖRSTIL

Vid genomgång av gamla handlingar har bl.a. följande intressanta historia påträffats. Enligt brev daterat 17 aug. 1964 (49 år sedan) till Östhammars Stadsfullmäktige har styrelsen för Frösåkers Hembygdsförening i samband med äskande av pengabidrag omnämnt att föreningen med råd av Landsantikvarie Alf Nordström restaurerat en större gravhög med bautasten vid gården Lilla Lugnet. Graven som har hög fotkedja anses stamma från tusentalet. (En bautasten är ett långsmalt stenblock som man ställt upp i en grop packad med småsten. De förekommer i Skandinavien oftast på gravfält från järnåldern. Ref. Wikipedia)

Någon gång på 60-talet gavs det ut ett häfte med rubriken:
INVENTERING AV FASTA FORNMINNEN I BÖRSTILS SOCKEN
Författare var Georg Jonsson.
I detta häfte omnämns bl.a. två gravfält i Lilla Lugnet, nr 36 och 37:

”Gravfältet vid Ed (36) ligger söder om gamla plantskolan. Här finns ett 60-tal gravar.
Detta gravfält ligger inte långt från det forntida Östhammar. (På dagens kartor märkt *Gravfält*.)
Söder om nämnda gravfält, på motsatta sidan av ängen ligger ett gravfält på ca 25-30 gravar beläget, (37) här mest högar och jordblandade rösen. På en av högarna står en Bautasten, 240 cm hög och ca 30 cm tjock. Denna sten låg förr omkullfallen men hembygdsföreningen föranstaltade om

dess resning i början av 1960-talet. Den gravhög som stenen står på är mycket stor, mer än 12 m i diameter.
Gravfältet har tidigare gått betydligt längre ut i åkrarna norrut i riktning mot föregående vid Ed. Brända ben och kolrester ute i åkrarna vittnar om detta.”

I samband med detta skrevs i ortstidningen för ca 50 år sedan följande artikel:

En bautasten av väldiga dimensioner har åter blivit rest i Östhammar. En gång på 1000-talet placerades den högst uppe på en stor gravhög till minnet av någon eller några okända östhammarsbor. Där stod den sedan under några århundraden och sågs vida omkring. Nedanför går Norsdiket, ett sankt område som på den tiden som stenen restes var en vacker havsvik. Ett par hundra meter längre bort, i ett skogsområde, ligger gamla Östhammar. Där finns spår av ett 20-tal husgrunder, ett par källare och en brunn. Och på området där bautastenen står finns en riklig mängd av fornlämningar – hela den sluttande ängsmarken är fylld av gravhögar, det gamla Östhammars gravplats från tiden omkring 1000-talet.

Bautastenen som nu rests mäter 240 cm i höjd. Att den en gång föll omkull berodde på gravplundrare. Den stora gravhög som stenen står på blev föremål för någons jakt på jordagods. Dessa gravplundrare grävde sig ner framför stenen och intill syns ännu den uppskottade jorden.

Vad dessa okända gravplundrare fann vet nu ingen men de efterlämnade ett stort hål i

gravhögen och stenen som stod intill föll omkull. Gräset växte under årens lopp och endast en liten del av den väldiga bautastenen stack upp ovan jord. Redan för 40 år sedan upptäckte förre stadskamrer Sigurd S Johansson, hembygdsvårdare och fornminneskännare, den märkliga bautastenen, men först häromdagen blev den rest. Det skedde på herr Johanssons initiativ och i Frösåkers hembygdsförenings regi. Landsantikvarien Alf Nordström var självfallet närvarande och det tog två dagar innan det vackra och mäktiga minnesmärket åter var på plats. Det var en vacker och väl synlig plats de okända Östhammarsborna valde när bautastenen restes på 1000-talet. Nedför låg på den tiden en havsvik. Hela området med de många gravhögarna låg alldeles intill stranden och till vänster och nedanför bautastenen finns en inskränning i backslutningen som kanske varit en naturlig tilläggsplats för båtar på 1000-talet. Den gravhög som bautastenen står på har som sagts plundrats, vilket öde har drabbat de flesta gravkullarna härute, mäter drygt tolv meter i diameter och är ca 1 meter hög. En vacker och väl bibehållen fotkedja löper rund graven. Det är roligt att bautastenen åter kommit på plats. Den är inte bara monumentalt reslig, den är också mycket märklig för våra bygder. Enligt vad herr Johansson säger finns inte liknande i norra Roslagen.

På några håll finns bautastenar men de är av mindre format.

Nu står den här som ett äreminne över en eller flera östhammarsbor. Det är kanske en storman från 1000-talets Östhammar som har sitt vilorum i den väldiga gravhögen med sin märkliga bautasten.

Hur ser området ut idag anno november månad 2013?

Ordf. Karl-Fredrik Ingemarsson och kassören Lars-Göran Bergh gjorde en exkursion till området den 20 november 2013.

Vi började med gravfältet (36) söder om Ed:s gamla plantskola. Här har skogen tagit över helt. Möjligen kan man ana någon enstaka förhöjning i naturen som skulle kunna vara tecken på en gravhög. Sedan styrde vi kosan rakt söderut mot området där vi bedömde att bautastenen stått.

Vi hade ingen förhoppning att finna någon bautasten men vi såg flera jordblandade rösen med stenbumlingar som omgärdades av uppodlad åkermark.

Ett röse på ca 12 diameter skulle kunna vara tänkbar plats för bautastenen.

Koordinater= N 60 15.429 O 18 19.849
Efter att ha stått stilla en stund och känt historiens vingslag runt oss avslutade vi exkursionen och återvände till ”civilisationen.”

Lars-Göran Bergh

FLER ARTIKLAR OCH BERÄTTELSE I MEDLEMSBLADET

Bästa medlemmar i Frösåkers hembygdsförening vi efterlyser fler skribenter som har berättelser som har anknytning till vår verksamhet i föreningen. Vi tror att det finns medlemmar som har spännande historier och kunnande kring intressanta frågor händelser som skulle passa i vår medlemsskrift

Skulle det vara så att ni tycker det är svårt att skriva ner och få ert alster i publicerings skick så vänd er till undertecknad eller någon i styrelsen så hjälper vi till.

Karl-Fredrik ordförande
0173 12108 e-post karlfredrik.ingemarsson@telia.com

BÅTSTÄV FRÅN 1000 TALET

Ett historiskt föremål från 1000 talet upptäcktes på 1960 talet av bonden Robert Jansson i Marka när han plöjde sina åkrar som sluttar ner mot Markasjön. Plogbilen stötte på ett föremål i jorden, Jansson stannade traktorn och undersökte föremålet närmare som visade sig vara förstäven till en båt. Den var drygt två meter lång av ek och välbehållen trots att åtskilliga århundraden gått sedan den okända båten för sista gången förtöjdes vid Markasjöns syliga strand. Detta stod att läsa i UNT 1964

Landsantikvariens ombud och bygdens store hembygdskonsult Georg Jonsson från Valö tillkallades och kunde omgående fastställa båtstävens ålder till omkring år 1000 dvs. från Vikinga tiden. På den tiden sträckte sig Markasjön flera hundra meter upp mot den plats där det märkliga fyndet gjorts. Den var en del av den tiden transportvägar in mot centrala delar av Uppland och Uppsala

Landsantikvarien från Stockholms län Alf Nordström besiktigade resterna från ett som man trodde förhistoriskt fartyg vid Markasjön, på den tiden tillhörde vi Stockholms län. Han kunde fastställa att Georg Jonsson utsaga var riktig. Landsantikvarien kunde efter Robert Jansson och Georg Jonssons anvisningar notera ett tidigare okänt gravfält bestående av ett femtontal gravar från vikingatiden nära fyndplatsen.

Georg Jonsson med länsantikvariens välsignelse tog hand om fyndet och har tills nu funnit i Valö Forsmarks samlingar. Frösåkers hembygdskommittén drev en studiecirkel 2012-13 om Båtsmän i Roslagen med fokus på Norra Roslags 4:e kompani där föreningens båtsmanstorp Värmlingsö Marka rote 100 är beläget. Under cirkeln kom vi i kontakt med kunniga personer med insikt kring detta fynd och med diskussion kring objektet. Valö Forsmark har erbjudit Frösåkers hembygdskommittén att återföra det ovan beskrivna båtstävsfyndet till Marka Båtsmanstorp med motiveringen att det då kommer till den bygd där det hör hemma. Frösåkers hembygdskommittén har i skrift tacksamt till Valö-Forsmarks hembygdskommitténs ordf. Lars Brandt accepterat gåvan. Båtstäven kommer att sättas upp med tillhörande dokumentation vid båtsmanstorpet för alla besökares beskådande.

Det är svindlande tycker jag att tänka att de människor som på 1000 talet befolkade denna bygd. Dessa färdades i så stora båtar, säkert dåtidens "lastbilar" och lämnat detta avtryck, fynd, efter sig. Fantasin ger oss en bild av ett jordbrukade Vikingasamhälle med båtar vid sin sjö och som idag är Marka by, en by med lång och betydande historia.

Karl Fredrik Ingemarsson

Höskörd på Johannelund sommaren 1946 med familjen Sjöblom och medhjälpare. Pojken med kaffe pannan är Karl-Artur Sjöblom.

Foto: Josef Edlund

KURIOSA

Om man ser tillbaka på de uppfinningar som sett dagens ljus under 1900-talet så kan man fråga sig vad som finns kvar att uppfinna under 2000-talet och framöver?

Här kommer några exempel från tidigt 1900-tal:

År 1900 uppfanns **Kodaks lådkamera**. Kameran kommer ut på marknaden och gör fotograferingen till ett allemansintresse. Lådkameran är billig, enkel att sköta. Den använder film i rullar.

Blixtlåset i dess nuvarande form utvecklas av den svenskamerikanske ingenjören Gideon Sundbäck år 1913, men redan år 1900 har den amerikanen Whitecomb Judson tillverkat ett "hook and eye" blixtlås för långskaftade stövlar.

Rakblad av lövtunt stål, som är utbytbara och används på en T-formad rakhyvel, uppfanns redan 1895 av den amerikanske handelsresanden King Gillette. Han får emellertid vänta till år 1901 innan det blir tekniskt möjligt att tillverka bladen.

Elektrokardiografi (EKG) blir möjligt att utföra när den holländske fysiologen William Einthoven konstruerar stränggalvanometern. Instrumentet väger 300 kg och krävde 5 mans betjäning.

Lysröret eller en prototyp till detta konstrueras 1901 i USA av Peter Cooper-Hewitt. Det innehåller flytande kvicksilver som förångas och ger ett blågrönt ljus när en elektrisk ström passerar. Enda nackdelen är att röret måste vändas lodrätt för att kunna tändas.

1901 uppfinns **dammsugaren** av Hubert Booth och blir det första alternativet till Bissells mattborstare. Booths dammsugare är uppbyggd på en hästvagn och består av en fotogendriven motorpump och en lång slang.

Rayon, det syntetiska tyget, patenteras 1902 i USA av W H Walker m.fl. Materialet används i en annan form i flygplanstillverkningen under första världskriget, men framför allt används det i damunderkläder.

Trumbromsen presenteras 1902 av Louis Renault i Frankrike. Den är enkel men effektiv och används i de flesta fordon världen över. Fortfarande finns den i många bilar.

Glasstrutar serveras för första gången under världsutställningen 1904 i St Louis. En glassgubbes papptallrikar tog slut så han lånade våfflor från grannståndet och gjorde världens första glasstrut.

Källa Illustrerad Vetenskap

ÖSTHAMMAR I BILD

Torbjörn Forsman har textsatt ett urval av sin digra samling av gamla foton och vykort från Östhammar. Bilderna är uppdelade i tre avsnitt:

Bilsta verkstäder, svarvar Holms verkstad och torget i Östhammar.

BILSTA VERKSTÄDER

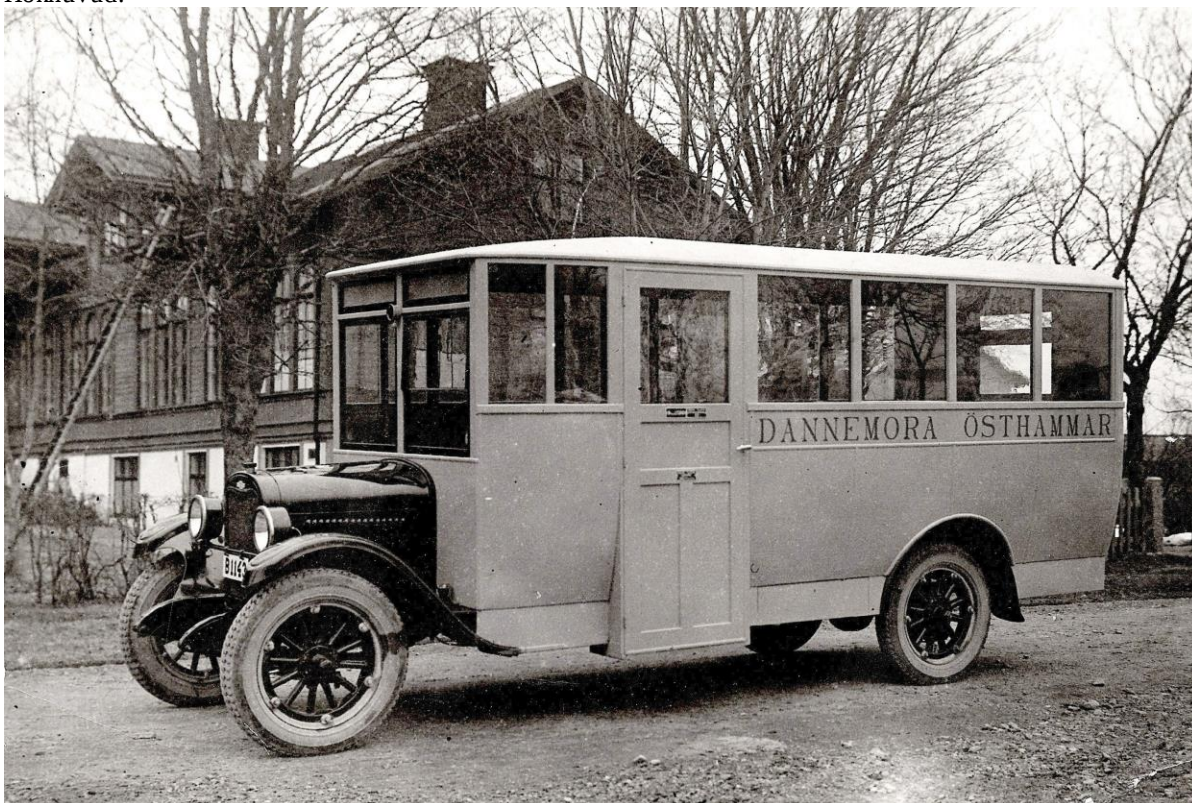
Bilsta Mekaniska Verkstad uppfördes 1911 av Gustaf Adolf Jansson, vagnmakarson från Uppskedika. Där hade GA haft cykelfabrik med tillverkning av cykeln "Stabil", ett namn som ändrades till "Bilsta" då bokhandlare Ehrengren i Östhammar var ombud för en motorfabrikör som redan tillverkade tändkulemotorn Stabil. Fotot från 1912 visar Jansson vid en Neckarsulmer motorcykel med sidovagn, märket såldes av Nymans Verkstäder Uppsala.

Interiör från Bilsta Verkstäder ca 1912. Under de första åren tillverkades cyklar och från mitten av 1910-talet ett stort antal tändkulemotorer i sex olika storlekar, enligt en annons 1916. Bilsta satsade tidigt på kraftiga järnsvarvar, GA själv i bildens mitt. Lokalerna var ljusa med många fönster. Maskinerna drevs med kraften från en ångmaskin då elektriciteten från M Karlssons elverk från 1912 levererade ström som räckte till belysning.

Bilsta verkstäder från landsvägen i slutet av 1910-talet. Byggnaden har försetts med en tillbyggnad i en våning; lägg märke till de takets utformning med flera olika takfall som dekoration! Den höga skorstenen tillhörde ångmaskinen, den mindre hörde till härden i smedjan. Många tillbyggnader gjordes under åren, men den ursprungliga byggnadskroppen är ännu bevarad. Byggnaden ritades av en byggmästare Mattson i Uppsala, född i Hökhuvud.

Bilsta byggde ett stort antal busskarosser; de första 1923 för firman Karlsson o Kvist. Chevroletbussen på bilden har Bilstakaross för 17 personer och sattes i trafik våren 1926 på Erland Forsmans nystartade Dannemoralinje. Den kantiga karossen var rymlig men "tog mycket vind". – Hastigheten var de första åren begränsad till 20 km/h.

Ett stort antal grindar skulle öppnas o stängas utmed vägen och enkel resa till Dannemora tog 2 timmar! Bilden är tagen vid gamla länslasarettet (från 1926 Sinnesslöanstalten) vid Sjötorget.

BILSTA VERKSTÄDER, Östhammar

(Inneh. G. A. Jansson)

MEKANISK VERKSTAD, MOTORFABRIK,

SMIDESVERKSTAD, METALLGJUTERI.

VAGNS- & SNICKERIVERKSTAD,

AUTOGÄNSVETSNING

***Tillverkar fotogénmotorer i storlekar om:
3 - 5 - 8 - 10 - 15 - 20 hkr. för båt & stationär drift.***

Ny, förstklassig konstruktion

5 års bindande garanti

Rikstelefon

Stadstelefon

Annons från 1916 med reklam för bl a Bilstas tändkulemotorer i storlekar för 3 – 20 Hkr. En äldre uppgift talar om att omkr 200 motorer tillverkades, främst för drift av skärgårdens fiskebåtar. Bilstamotorer finns idag på Hembygdsgårdarna i Östhammar och på Singö.

T-Fordarna såldes vid Bilsta åren 1924-1927. De ansågs omoderna efter bara några år, då bilutvecklingen gick snabbt på 1930-talet. Detta "T-Fordrace" genomfördes av Östhammars Motorklubb på isen utanför Gammelhus i mars 1952. Då väckte de lustiga gamla T-Fordarna sensation och stort intresse bland besökarna. Här ser vi bilar av årsmodellerna 1925-26. Då T-Fordarna var nya var den öppna femsitsiga karossen den vanligaste. Bilen längst till höger hade "skalats av" och trimmats av sin ägare Stig Forsman. Lägg märke till mannen i mitten med halmskor.

Bilsta med Shell bensinstation i slutet av 1930-talet. I skyltfönstret ses en fyradörrars Ford V8. GA Jansson fick agenturen för Ford 1924, några år senare för Fordson Traktorer. Verksamheten utvidgades med åren och många av firmans anställda arbetade med brunnborrning. Firman övertogs med tiden av GA Janssons söner Harald och Bengt, samt svärsonen Torsten Wallin. På 1980-talet avvecklades rörelsen.

1947 såldes många Ford 48 Lastbilar med tippbart flak. I mitten GA med dottersonen Lasse och en kamrat. Till vänster Harry "Vägskäls-Harry" Andersson i Hökhuvud, som liksom åkaren Egon Andersson i Gunbyle köpte ny lastbil vid detta tillfälle. Harry gick bort vid hög ålder 2013 och då han strax före sin död fick fotot berättade han att han kom ihåg denna billeverans, men aldrig sett bilden tidigare!

Bilsta Verkstäder medverkade på Öregrundsutställningen 1950. Firman visade upp två Fordsontraktorer av typ "Höglund" för bensin/fotogendrift. Dessa höga traktorer fick snabbt en vid spridning och kunde vid leverans utrustas med lastare.

Flygfoto över Bilsta Verkstäder omkr 1960. Byggnaden längst bort i bild var gjuteri. På övervåningen i huset till höger tillverkades tidigare karosser till bl a brandbilar, bussar och begravningsbilar. I den låga längan t v fanns bl a personalutrymmen där alla anställda hade sitt eget klädskåp redan i slutet av 1940-talet.

I början av 1950-talet besöktes generalagenten för Ford i Stockholm. Många Östhammarsbor finns med på bild; till höger verkmästare Lars Eriksson och vid långsidans mitt bl a G A Jansson (i glasögon). Närmast t v i bild ses Bilsta -Bengt, GA:s yngste son, som tragiskt omkom i en bilolycka i mitten av 1960-talet. Intill honom svärsonen Torsten Wallin.

Verkmästare Lars Eriksson monterar 1950-talets så populära Stringhylla. Lars började sin anställning vid Bilsta år 1938 efter att ha lärt sig bilar och motorer vid Anton Norbergs verkstad vid Rådmansgatan. Lars Eriksson (!917-2013) berättade många minnen från sitt Bilsta och var också till storhjälp vid identifiering av gamla fotografier.

SVARVAR HOLMS VERKSTAD

Svarvar Holms gård var belägen i början av Rådmansgatan där Missionskyrkan uppförde predikantbostad i mitten av 1920-talet. Verkstaden och Boningshuset revs efter Carl Johan Holms död 1923 och det kompletta svarvarhuset var ämnat att flyttas till Skansen. Planerna ändrades och byggnaden sattes upp vid Frösåkers Hembygdsgård som invigdes sommaren 1926. Enligt en samtida tidningsartikel var byggnaden uppförd av en Holm redan 1741.

”Den stora flitens lilla tempel”: Svarvare Holm i sin verkstad omkr 1920. Svarvarna drevs med handkraft och den huvudsakliga tillverkningen var spinnrockar; en uppgift talar om många tusen exemplar tillverkade under flera generationer. I verkstaden arbetade och sov också svarvaresällen. Verkstaden blev aldrig elektrifierad. De flesta verktygen tillverkades av Holm själv.

TORGET – LIV OCH VERKSAMHETER I GÅNGEN TID

Torget på 1880-talet med Didricssons Garveri och Läderaffär. Den röda byggnaden till höger beboddes av en av stadens snickare och på bilden ses även berget "Guldkärsklippan" som liksom byggnaden försvann 1913 då Uplands Enskilda bank byggde sitt hus här. Många var kritiska mot att berget sprängdes bort, då det var här stadens första hus byggdes under medeltiden. Röda huset beboddes i många år av fotograffamiljen Skötsner-Edhlund.

1889 brann Söderlundska huset vid torget, medan kopparslagare Wilkessons hus (rivet 1942) tillhörde räddades! Efter branden blev torget större då inget hus återuppfördes. Tillhörde ses nuvarande "Skohörmans" fastighet i hörnet av torget. I mitten av 1920-talet byggdes huset om och fick sin nuvarande höjd.

Godtemplarna i Logen Drottning Kristina paraderar på torget omkr 1904. I bakgrunden källarmästare I F Janssons Nya Hotellet, då nybyggt och försett med gasbelysning. I husets bottenvåning hade Jansson tobaks- och redskapshandel, en verksamhet som åren 1908-1918 drevs av järnhandlare Per Th Miller.

I Rådhuset samlades allmänna Rådstugan. Den sista Rådstugan i Sverige var just i Östhammar i sept 1916. Vid bordet ses borgmästare Johan Wahlund (död 1919) omgiven av rådmännen Gustaf Carlsson, Mathias Lundqvist och Reinhold Sundberg. Stadens borgare och hantverkare är med på bilden, närmast längst till vänster sitter M Karlsson vid Pålkällan som byggde Östhammars första bil 1905 och stadens elektricitetsverk 1912.

Bakom Rådhuset fanns garvare Didricssons bakgård med ett gammalt boningshus utmed Prästgatan. Här ses kopparslagare Wilkessons dotter Sonja (f 1900) mata familjens höns. Bebyggelsen bakom Rådhuset revs i slutet av 1920-talet då bussgarage uppfördes. Den röda stugan flyttades av IOGT till Krutudden där den nu är kaffestuga.

Arbetslag spränger sten för bankbygget 1913. Flera av arbetarna var gruvarbetare från Jonsgruvan vid Söderby. Andre mannen från vänster är Otto Östlund som arbetade i Gruvorna vid Norrskedika och Söderby. Östlund flyttade till Snesslinge by 1930 och barnen till honom bor idag i Östhammar. I bakgrunden ses två uthus hörande till nuvarande Imes Fastighet.

Östhammars Tidning grundades av boktryckare Algot Lindberg 1886. I början av 1890-talet startade han även Tierpsposten. Fastigheten förvärvades av Rådman Lundqvist 1884 och ägdes tidigare av garvare O Sandin. Östhammars Tidnings fastighet revs omkr 1967 för att ge plats åt Konsum. På övervåningen fanns lägenheter och i bottenvåningen tryckerilokaler och även bageri, närmast i bild.

Östhammars Tidnings redaktör Sam Andersson på sitt kontor i slutet på 1890-talet, då beläget i bostadshusets bottenvåning mot Drottninggatan. På bordet två telefoner (L M Erikssons "Taxen"). Östhammar hade både Rikstelefon och privat stadstelefon, det sistnämnda nätet och telefonstationen drevs av urmakare Gustaf Holmertz. Tidningen ägdes åren 1910-1962 av greve von Rosen på Örbyhus, 1962-1966 av Upsala Nya Tidning.

Sommargäster vid Societetsanläggningen fotograferade på torget omkr 1915. I huset i bildens mitt ses familjen Wilkesson beskåda evenemanget. Parhästarna och vagnen till vänster kördes av gästgivare Mathias Mattsson i Gammelbyn, farfar till Maj Mattson i Östhammar som med sitt goda minne berättar att familjen ägde den gamla gården i Gammelbyn åren 1911-1956. Boningshuset är bevarat intill villorna vid nuvarande Roslagsvägen.

Ännu omkring 1930 kunde man köpa grisar på torget. Här en bonde som rest till staden och belåtet visar upp sin kulting. I slutet av 1920-talet drogs en ny gata som ledde trafiken till torget; nuvarande Prästgatan. Tidigare måste all trafik komma till torget via Drottninggatan, som dock enkelriktats för motorfordon 1924. I bakgrunden Millers järnhandel Eft, vars ägare Axel Eriksson även drev bensinstation och sålde Chevrolet. Det höga huset i v rymde åren kring 1920 Nya Hotellet innan det återuppstod på tredje plats; vid Stångörs gatan nära nuv Kommunkontoret.

Torget och Drottninggatan midsommaren ca 1925. Björkar pryder affärens och till vid gatans prydsmän Gustaf Holmertz hus av en klocka. I byggnaden fanns Holmerts privata telefonväxel med ett stort antal telefontrådar utgående från ett öppet torn på taket. I huset fanns också Hedmans Blomsterhandel, senare Åhlströms Tobaksaffär.

På jämnaffären ses reklamskyltar i emalj för Shell bensin och Gargoil. Till vänster en triangulär varningsskylt som talar om att gatan är enkelriktad. Vid denna tid fanns inte Prästgatans sträckning från infarten till Torget. Torget var belagt med grus och i mitten av 1940-talet lades huggen gatsten.

Vid torget låg länge stadens Bokhandeln och Sv Handelsbanken (th). Byggnaden uppfördes i slutet av 1700-talet som apotek, en rörelse som fanns kvar vid torget till omkr 1910. Byggnaderna är idag hopbyggda. T v Lundqvists
Diversehandel från 1884, som då bilden togs ca 1930, drevs av A M Mattsson (1922-32).

Östhammars Tidnings gård var den plats där många av besökarna från landet ställde sina hästar. Här en bild från 1930 där döttrarna till umakare Rudolf Anderssons och handlare Axel Mattsson döttrar kör med "Ölänningen", en häst som tillhörde gårdfarihandlaren "Lill-Hjalmar" från Petterslund invid Snesslinge skola. I skindan vid tömmarna sitter Maj Mattsson (född-17) som kan berätta många minnen från barndomen vid torget.

Midsommarafton på Torget omkr 1930. Alla hus utmed Drottninggatan smäckades med björkar. Bussarna körde runt på torget, först senare kunde de köra runt Busstationen (f d Didricssonska garvargården). Pumpen till höger togs med tiden bort, då den var placerad långt ut på torget och hindrade trafiken. Längst t v i bild den nya Danne-morabussen; en Scania Vabis -29 lackerad i apelsingult och ljusbrunt.

1936 hölls den första Realexamen i Östhammar. Realskola hade inrättats i societetshuset redan 1927 men examinationen gjordes de först åren i vid Högre Allmänna läroverket i Uppsala. Eleverna tågade med fanor i spetsen till torget där anhöriga och gratulanter tog emot. Bilarna närmast i bild av årsmodellerna 1935 och -36. Den dekorativa telefonkiosken blev saknad då Kungl. Telegrafverket ersatte den med telefonhytter på busstationen.

1921 öppnade E Åhlström tobaksaffär i den Lundqvistska fastigheten. Lägga märke till de vackra skyltarna. Den ovala skylten gör reklam för G Forslöws Conditori o Cafe som öppnade 1921 och drevs av Gideon o Ruth Forslöv fram till sommaren 1962. På gården innanför valvet fanns konditoriets trädgårdsservering intill den stora byggnad som rymde Östhammars Tidnings redaktion och tryckeri.

Bagarmästare Gideon Forslöv och delar av Östhammars Tidnings personal på gården i slutet av 1940-talet. Intill bagaren stårtypograf Arne Rubertsson. I bildens mitt ses den unge Göran Andersson intill sin far, faktor Carl Andersson. Till höger om GA står Arvid Andrén, Carl Bouvin, Karl Henriksson och Erik Jansson.

Stadsfullmäktige sammanträder i Rådhusalen i början av 1950-talet. På väggen ett fotografi av borgmästare Gezelius, som på 1870-talet efterträddes av den siste borgmästaren i Östhammar/Öregrund; Johan Wahlund. Fullmäktigesammanträdena lockade ofta många åhörare.

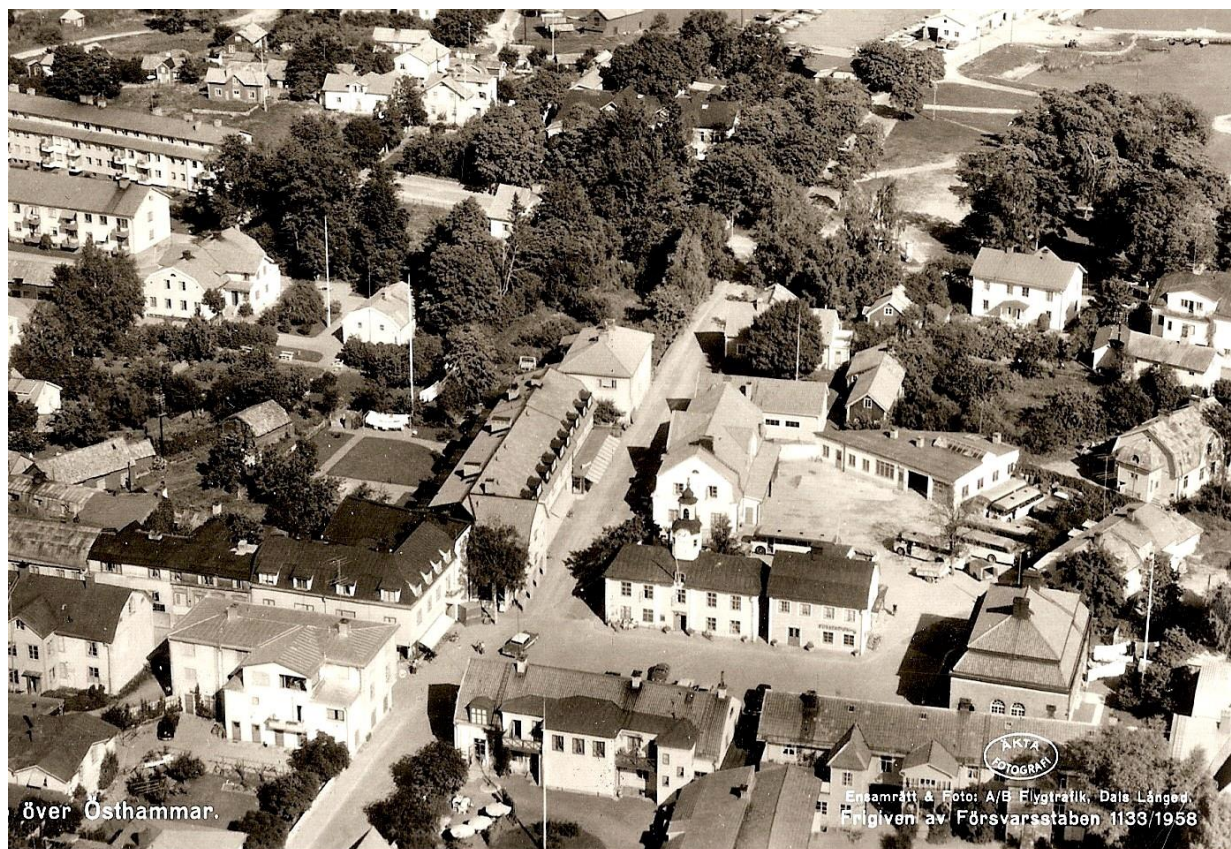
Fram till 1964 var polisstationen och "Finkan" inrymd i Rådhusets bottenvåning. Här ses polis Sten-Ivar Edhlund vid sin Mercedes 190 som också användes i tjänsten. Först 1965 fick Östhammarspolisen en "polismålad" Volvo Amazon. Bilden togs då Edhlund gick i pension 1964 efter att ha bringat lag o ordning i staden sedan 1930-talet.

Busstationen i början av 1950-talet. Det gröna gamla trähuset hade några år ersatts med ett liknande hus i putsat tegel. På busstationen kunde man köpa buss- och tågbiljetter, sända bagage o paket osv. Många upprörda röster hördes då SJ avskaffade personalen i stationen 1964. Längre tog en Uppsalaresa med buss/tåg över tre timmar.

Torget med Prästgatan i början av 1950-talet. Torget blev rymligare då Wilkessonska gården revs 1942. Då blev det möjligt för fordon att mötas på Prästgatan. Byggnaden t v är bussgaraget som byggdes i slutet av 1920-talet efter ritningar av byggmästare Carl Brunnström. Bilar av märkena Kaiser, Hudson och Citroen.

Torget med omgivande bebyggelse framgår tydligt på en flygbild från 1958. Många av de äldre byggnaderna i Rådhuskvarteret revs i början av 1990-talet då HSB uppförde de nuvarande flerfamiljsbostäderna. Det stora flerfamiljshuset "Långholmen" överst i bild, uppfördes av byggnadsfirma Liljeskiöld i början av 1950-talet.

Interiör från Upplandsbanken i början av 1950-talet. Vid disken kunderna Börge Naeslund och Ingvar Greinert (damen okänd). Till höger banktjänstemannen Carl Eric Thuresson.

LEDAMÖTER I FRÖSÅKERS HEMBYGDSFÖRENING VERKSAMHETSÅRET 2013

Styrelseledamöter och övriga funktionärer

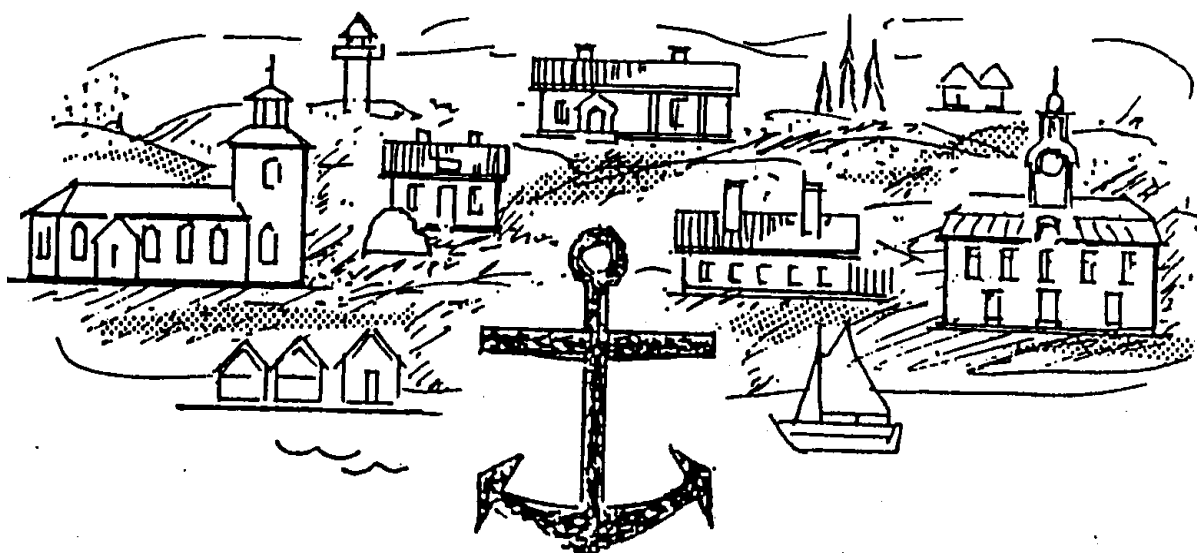
Ordförande	Karl-Fredrik Ingemarsson
Vice ordförande	Berit Mattsson
Sekreterare	Tommy Sjölander
Kassör	Lars-Göran Bergh
Ledamot	Torbjörn Forsman
Ledamot	Kurt Holgersson
Ledamot	Karl-Artur Sjöblom
Suppliant	Nils Nilsson
Suppliant	Peter Naeslund
Suppleant	Margaretha Jakobsson
Revisorer	Gunnar Frisell och Steffen Rubensson
Valberedning	Elof Svens, sammankallande och Börge Naeslund

Fastighetskommitté

Kurt Holgersson
Karl-Artur Sjöblom
Börge Naeslund
Lars-Göran Bergh

Ombud till Upplands Fornminnesförening

och Hembygdsförbund Karl-Fredrik Ingemarsson

FÖREDRAGNINGSLISTA VID FRÖSÅKERS HEMBYGDSFÖRENING
ÅRSMÖTE 23 FEBRUARI 2014
Klockan 13:00
Missionskyrkan i Östhammar

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
 2. Val av protokolljusterare tillika rösträknare.
 3. Fråga om mötet har utlysts på rätt sätt.
 4. Fastställande av dagordning.
 5. Styrelsens verksamhetsberättelse för det senaste verksamhetsåret.
 6. Styrelsens förvaltningsberättelse (balans- och resultaträkning) för det senaste räkenskapsåret.
 7. Revisoreernas berättelse för det senaste räkenskapsåret.
 8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för den tid revisionen omfattar.
 9. Fastställande av medlemsavgifter.
 10. Fastställande av verksamhetsplan och behandling av budget för det kommande verksamhets-/räkenskapsåret.
 11. Val av ordförande samt övriga styrelseledamöter och suppleanter.
 - a Val av ordförande, fyllnadsval 1 år (väljs på 2 år udda år)
 - b Val av kassör för 2 år (väljs på 2 år jämna år)
 - c Val av sekreterare, fyllnadsval 1 år (väljs på 2 år udda år)
 - d Val av 4 stycken ledamöter för 1 år
 - e Val av 3 stycken suppleanter för 1 år
 - f Val av ansvarig för
 - Fastighetskommitté för 1 år
 - Museikommitté för 1 år
 - Samlingskommitté för 1 år
 12. Val av 2 stycken revisorer för 1 år
 13. Val av 2 stycken till valberedning för 1 år varav en sammankallande
 14. Övriga frågor
 - Information om fondavyttrande (enligt § 18 årsmötet 2013)
-